

Z cyklu: Fundusze Europejskie są blisko Ciebie. - odc. 8

Rewitalizować czyli przywrócić do życia

Zapóźnienia rozwojowe to wielkie wyzwanie dla władz, organizacji społecznych ale także społeczności, których dotknęło to zjawisko. Dotacje z Funduszy Europejskich umożliwiają wsparcie projektów rewitalizacyjnych służących przywracaniu do życia obszarów zdegradowanych. Wspierają też ponownie integrowanie zamieszkujących je społeczności.

Uwaga - stan kryzysowy

Określenie *stan kryzysowy*¹ budzi niepokój. Jednak w przypadku działań rewitalizacyjnych *stan kryzysowy* stanowi przede wszystkim bodziec do działania.

Mieszkam na wsi, w której większość mieszkańców pracowała w miejscowym PGR. - mówi nam p. Stanisław - Gdy po 1989 r. PGR upadły rozsypywało się także stopniowo wokół to, co z tamtym systemem było związane. Najpierw upadła nasza wiejska świetlica prowadzona kiedyś przez RUCH, a sam budynek stał się wkrótce ruiną, potem zamknięto sklep gesowski. W kolejnych latach ograniczono ilość klas w szkole do czterech żeby ostatecznie w 2008 roku szkołę zlikwidować, ludzie młodzi, powyjeżdżali, nie było wesoło...

Takich miejscowości jak ta, w której mieszka p. Stanisław, a w których nawarstwiły się deficyty od infrastrukturalnych po demograficzne jest na Pomorzu Zachodnim wiele. Tworzą one całe obszary różnorodnych zapóźnień, w których z powodu ich skali i stopnia zgodnie z nazewnictwem przyjętym przez Urząd Marszałkowski stwierdzamy stan kryzysowy i które dla celów wsparcia z Funduszy Europejskich nazwano

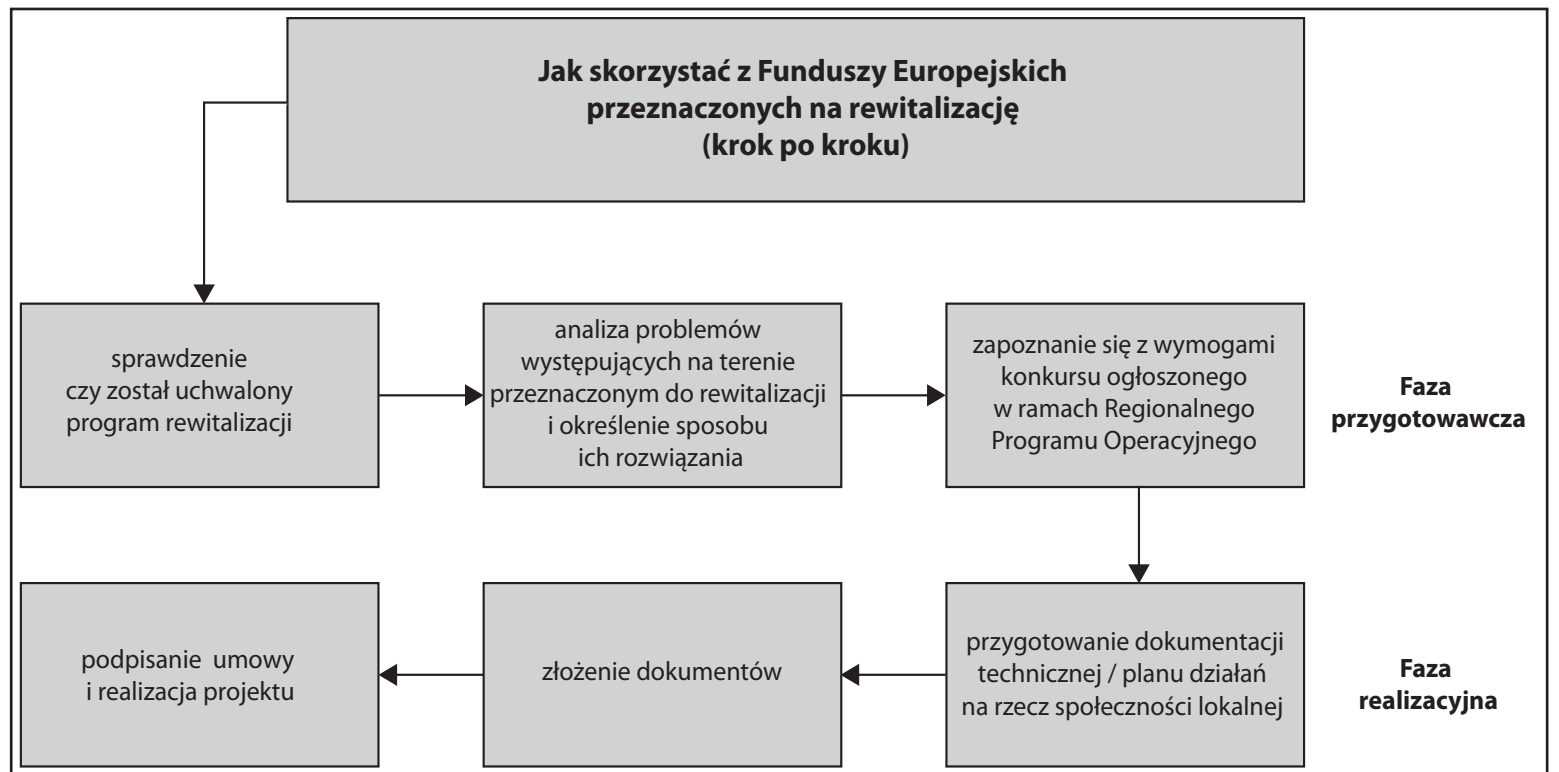

Tabela 1

Specjalną Strefą Włączenia SSW.²

SSW obejmuje w naszym województwie 67 na 114 gmin ogółem, głównie tych położonych we wschodniej części województwa. Patrz mapa.

W gminach tych nie tylko samorządy ale także różnorod-

ne organizacje, przedsiębiorcy, a nawet kościoły i związki wyznaniowe uzyskują dodatkowe możliwości realizacji projektów, które wspomagają rozwój infrastruktury, tworzą miejsca pracy, przywracają do użytkowania zaniedbane obiekty, zapewniają mieszkańcom niezbędne usługi.

Niektóre programy dofinansowania wymagają zaangażowania lokalnej społeczności. Z Funduszy Europejskich, na działania rewitalizacyjne można też skorzystać w gminach położonych poza SSW, jeśli występuje tam zjawiska podlegające rewitalizacji. Niezależnie jednak od klasyfikacji Gminy aby uzyskać dostęp do środków na rewitalizację konieczne jest opracowanie przez gminy Lokalnych Programów Rewitalizacyjnych (LPR).

Najpierw program potem projekt

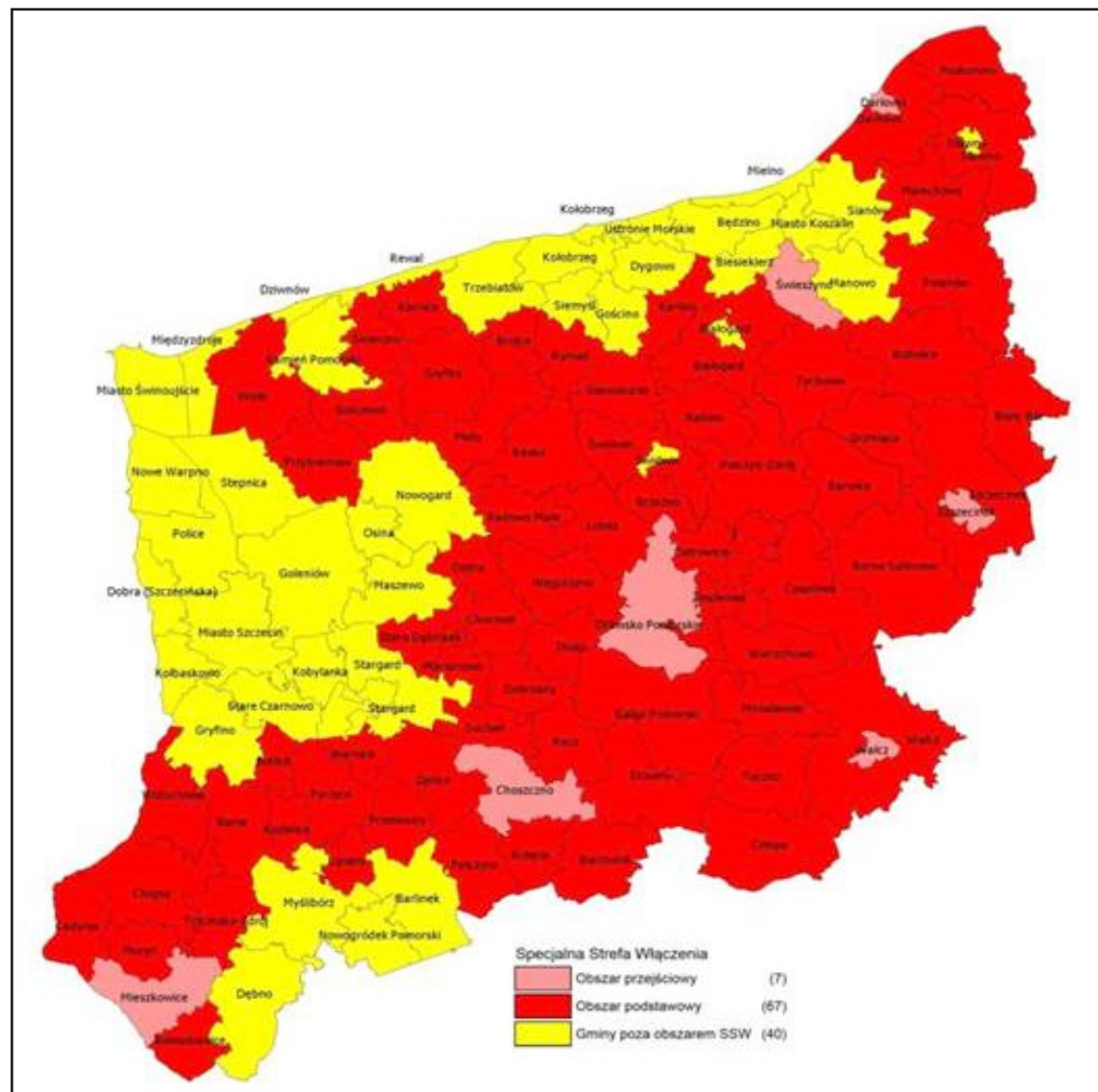
Przed przystąpieniem do przygotowania konkretnego projektu rewitalizacji, zakładającego dofinansowanie z Funduszy Europejskich, należy zapoznać się z aktualną listą programów rewitalizacyjnych. Warunkiem ubiegania się o wsparcie konkretnych projektów z RPO WZ jest bowiem wskazanie lokalnego programu rewitalizacji, w ramach którego ten projekt miałby być realizowany. Chodzi o to aby poszczególne inicjatywy i projekty wpisywały się w strategiczny plan działań rewitalizacyjnych i w ten sposób w cząstkowym zakresie realizowały kompleksowy program odnowy. Taka konstrukcja pozwala także włączać w działania zaprojektowane przez władze publiczne społeczności lokalne występujące zarówno jako inicjator i wnioskodawca a często i wykonawca poszczególnych projektów. Programy rewitalizacyjne zwane Lokalnymi Programami Rewitalizacji (LPR) przygoto-

wują gminy. Jak wspomniałem Gminy mogą otrzymać z Funduszy Europejskich dofinansowanie również na przygotowanie bądź aktualizację lokalnego programu rewitalizacji. Dotacje taką otrzymały np. Gmina Miasto Stargard (projekt Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stargard do roku 2026), Gmina Łobez (projekt Potencjał miejsca potencjałem ludzi – aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łobez), Gmina Goleniów (projekt Opracowanie Lokalnego Programu rewitalizacji Miasta Goleniów w ujęciu partycypacyjnym).

Jest problem jest rozwiązanie

W miejscowości p. Stanisława od końca poprzedniej dekady i czasów które opisywał w rozmowie z nami zmieniło się bardzo wiele. Różne działania rewitalizacyjne nabrały szczególnego dynamizmu w ostatnich latach gdy pojawiły się rezultaty wdrażania projektów realizowanych z zaangażowaniem Funduszy Europejskich. Skutki tych działań są widoczne nie tylko w sferze materialnej ale i mentalnej- *Najważniejsze, że mamy teraz świetlice – mówi p. Stanisław.- Kilka osób ma tutaj zajęcia, w tym ja ponieważ jestem gospodarzem i konserwatorem. Są zajęcia świetlicowe dla dzieci, jest także gdzie się spotkać, urządzić imprezę wiejską, można bez wstydu zaprosić osoby z odczytami czy na spotkania literackie.*

Wszystko to było możliwe, gdy na wieś trafiły Fundusze Europejskie te same, które stanowią podstawę finansowania pro-

Gminy należące do SSW w województwie Zachodniopomorskim

Swietlica w Krzywicach, gmina Osina, wybudowana z funduszy PROW

projektów rewitalizacyjnych RPO WZ na najbliższe lata. Obecnie wsparcie będzie udzielane m. in. w trybie działania 9.3 RPOWZ

9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

Dotacje w tym działaniu mają wspierać projekty ujęte w LPR i realizowane na obszarach zdegradowanych głównie popegeerowskich powojennych i przemysłowych (w tym po-stocznioowych), których podstawowym rezultatem będzie włączenie społeczne marginalizowanych grup. Istotny dla wnioskodawców jest jeszcze inny warunek - rozstrzygająca o wsparciu będzie tu kompletność składanych w tym trybie projektów z projektami realizowanymi ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi VI, VII, VIII chodzi o to aby uzyskać wzmocnienia efektów już wykonanych, z wykorzystaniem Funduszy Europejskich, działań. Zgodnie z zasadami przyjętymi w województwie zachodniopomorskim³ wspierana będzie zwłaszcza przebudowa lub adaptacja zdegradowanych obiektów i budynków, szczególnie tych związanych z byłymi pegeerami, a także dofinansowane może zostać zagospodarowanie przestrzeni aby mogła służyć lokalnej społeczności (np

boiska, place zabaw) . O dotacje w ramach 9.3 mogą ubiegać się oprócz podmiotów publicznych także przedsiębiorcy stowarzyszenia czy kościoły i związki wyznaniowe co pozwala realizować projekty publiczne, prywatne i te przygotowane w partnerstwie publiczno-prywatnym. Na zada-

1. Informacje na temat aktualnego lokalnego GPR dostępne są w poszczególnych w gminach

7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych

To bardzo ważny społecznie typ działania z wykorzystaniem Funduszy Europejskich, wspiera

Harmonogram działań rewitalizacyjnych w Województwie Zachodniopomorskim	
Działanie 7.1 typ 3 projektów – schemat A: – złożenie przez Projektodawców wniosków o dofinansowanie projektów, – rozstrzygnięcia konkursu. – złożenie LPR do zatwierdzenia przez IZ RPO WZ – realizacja projektów	4.04 –25.04.2016 r. 23.08. 2016 r do 30.09.2017 do 31.12.2017 r.
Działanie 7.1 typ 3 projektów – schemat B	2018 r. – 2020 r.
2 .Ogłoszenie konkursów na projekty w ramach działania 9.3 (RPO WZ) dot. kompleksowej realizacji działań na podstawie programów rewitalizacji obszarów zdegradowanych jako zintegrowanego przedsięwzięcia dotyczącego wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru	2017 r. (pierwszy konkurs styczeń 2017 r.)
3. Realizacja projektów rewitalizacyjnych	2017–2023 r.

Tabela 3

nie to Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przewiduje przeznaczyć kwotę 40 mln euro, z tym że poziom dofinansowania zależy od typu gminy według klasyfikacji SSW (Specjalna Strefa Włączenia) w której projekt będzie realizowany. Poziom tej pokazujemy w tabeli nr 3.

Harmonogram procedury wnioskowania zawiera tabela nr

się bowiem tutaj te projekty, które zakładają udział lokalnej społeczności z obszaru zdegradowanego w przygotowaniu, wdrożeniu i realizacji tego projektu. WUP będący Instytucją Pośredniczącą w realizacji RPOWZ przeprowadził już w tym roku konkurs dla tego typu projektów działania 7.1, które dotyczą rewitalizacji. W efekcie wyłoniony został operator

nawarstwieniu problemów wynikających z degradacji tych środowisk. Na całe działanie 7.1 Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego planuje przeznaczyć w perspektywie 2014-2020 aż 82 mln euro, w tym na rewitalizację około 10 mln złotych.

Inne możliwości uzyskania wsparcia na działania rewitalizacyjne

Wsparcie na inwestycje o charakterze rewitalizacyjnym można uzyskać również w innych programach finansowanych z Funduszy Europejskich aniżeli działanie 9.3 RPOWZ, jeśli przewidują one premiowanie takich projektów. Lista projektów realizowanych w innych progra-

mach w naszym województwie dostępna jest na stronie 16. dokumentu: *Zasady prowadzenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020* Szczecin marzec 2016.

Adresy:

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Szczecinie
ul. Kuśnierska 12b,
70-536 Szczecin
Telefony do konsultantów
tel. 800 34 55 34, 91 432 94 32, 91 432 94 33, 91 432 94 35
www.fundusze-europejskie.gov.pl

Wojewódzki Urząd Pracy
Biuro Informacji i Promocji EFS w Szczecinie
ul. A. Mickiewicza 41
70-383 Szczecin
tel. 91 42 56 163
e-mail: rpo@wup.pl

Urząd Gminy i Miasta w Goleniowie
Plac Lotników 1
72-100 Goleniów
Tel. 91 46-98-200
ugim@goleniow.pl

Urząd Miejski w Nowogardzie
Plac Wolności 1
72-200 Nowogard
Tel. 91 392 62 00
sekretariat@nowogard.pl

Urząd Miejski w Maszewie
Pl. Wolności 2, 72-130 Maszewo
tel. 91 4187567
urzad@maszewo.pl

Urząd Gminy w Przybiernowie
ul. Cisowa 3,
72-110 Przybiernów
sekretariat@przybiernow.pl
Tel. 91 466 75 30

Urząd Gminy w Stepnicy
ul. T. Kościuszki 4, 72-112 Stepnica
ug@stepnica.pl
tel. 91 418 85 21

Urząd Gminy Osina
72-221 Osina 62
ug@osina.pl
tel. 91 39 10 390

Poziom dofinansowań projektów w zależności od typu gminy wg SSW		
Obszar interwencji	Typ gminy	Poziom dofinansowania
gminy w woj. zachodniopomorskim poza SSW	C	60%
gminy znajdujące się w SSW	B	85%
gminy znajdujące się w SSW, w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej	A	85% + 10%

Tabela 2

Więcej bezpłatnych informacji znajdziesz na www.funduszeuropejskie.gov.pl oraz w Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt jest współfinansowany w ramach Konkursu dotacji dla prasy lokalnej na działania informacyjne dotyczące Funduszy Europejskich, ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej